

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Зміцнюємо міжнародні зв'язки задля повернення всіх українців додому:

візит делегації Туреччини в Україну

Як минув візит?
Дивіться у відео

№2
2024

В УКРАЇНІ З ВІЗИТОМ ГОЛОВНИЙ ОМБУДСМАН ТУРЕЧЧИНИ!

25 березня в Україну з візитом прибула турецька делегація, у складі якої – **Головний Омбудсман Туреччини Шерех Малкоч та Омбудсман Туреччини Са-деттін Калкан.**

Так, **делегация відвідала Одесу.** Вони відвідали зернові елеватори та місця, зруйновані РФ. Росія атакує як цивільну інфраструктуру, так і **морські порти.** Наприкінці дня **делегатії долучилися до Іфтару.** Відкрив захід Президент України Володимир Зеленський.

Також **Омбудсман України** та міжнародні гості працювали у Києві. Відбулося кілька зустрічей:

- в **Офісі Омбудсмана** Дмитро Лубінець розповів, як працює інституція в умовах воєнного стану;
- провели **велику зустріч із родинами оборонців України та цивільних осіб;**
- делегації **долучилися до засідання Ради ВПО при КМВА** на тему щодо можливості забезпеченням житлом ВПО у Києві;
- відбулася зустріч із **Лідером кримськотатарського народу Мустафою Джемілевім, головою Меджлісу кримськотатарського народу Рефатом Чубаровим** і членами Меджлісу;
- також згодом відбулася **зустріч із ЮНІСЕФ у Центрі захисту прав дитини.**

Окрім цього, Дмитро Лубінець і Шерех Малкоч підписали офіційні документи, пов'язані із захистом прав українських дітей.

#RussiasATerroristState

Права українських військовополонених у РФ мають дотримуватися так, як Україна дотримується прав російських військовополонених!

Омбудсман України Дмитро Лубінець, Головний Омбудсман Туреччини Шериф Малкоч та Омбудсман Туреччини Садеттін Калкан **відвідали табір «Захід-1»**, у якому перебувають російські військовополонені. Представники Туреччини пересвідчилися, що росіян утримують відповідно до норм Женевської конвенції про поводження з військовополоненими, зокрема:

- утримання в таборі військовополонених розпочинається з їх прийому у відповідному приміщенні, яке обладнано двома ізоляційними камерами з лавками і санвузлом, приміщенням для проведення обшуку та первинного огляду медичним працівником;
- у таборі затверджений розпорядок дня. Він передбачає восьмигодинний сон військовополонених, поіменні перевірки, триразове харчування, працю, релігійну, інтелектуальну та фізичну діяльність;
- на території установи є крамниця, церква, стадіон, бібліотека, приміщення для перегляду телепередач;
- російські військовополонені мають змогу зв'язатися з рідними за допомогою засобів IP-телефонії.

Україна прагне, щоб міжнародна спільнота мала змогу потрапити й в місця утримання українських полонених у РФ.

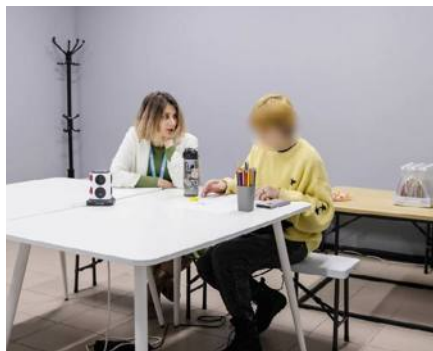

НА БАТЬКІВЩИНУ ВДАЛОСЯ ПОВЕРНУТИ 9 УКРАЇНСЬКИХ ДІТОК!

Четверо з них – повернули з ТОТ України, ще п'ятьох – у межах реалізації затвердженого плану дій Президента України Bring Kids Back UA.

22 березня працівники Офісу Омбудсмана зустріли 3-річних сестричок, 6-річного хлопчика та 10-річну дівчинку з дитбудинків. Щодо їхнього повернення до Уповноваженого ВР України з прав людини зверталися опікуни та родичі. Також Офіс Омбудсмана допоміг возз'єднатися мамі з 12-річною донькою. Всі вони вже на території України.

Інші четверо дітей повернулися раніше з ТОТ. Вони вже відвідали Центр захисту прав дитини, розповіли, що дехто був вимушений відвідувати російську школу. Також одна з дівчаток з інвалідністю не могла отримувати повноцінний медичний догляд, тож нині на підконтрольній Україні території нарешті отримає належну допомогу.

Повернення додому українських дітей, яких РФ депортувала або примусово перемістила, – це спільна робота Офісу Омбудсмана, держорганів та за посередництва Держави Катар та співпраці з ЮНІСЕФ.

Україна готова до повернення кожного і надаватиме базову гуманітарну, медичну, психологічну та соціальну допомогу. А правоохоронці зафіксують всі злочини росіян, свідками чи жертвами яких стали діти, аби злочинці та ті, хто віддає злочинні накази, були справедливо покарані!”, – зазначає Омбудсман України **Дмитро Лубінець**.

Продовжуємо працювати та докладати зусиль, щоб кожна українська дитина повернулася на рідну землю та мала щасливе дитинство!

Також українські сім'ї намагаються виїхати з ТОТ України самостійно, аби вберегти своїх дітей від злочинів росіян.

12 березня **п'ять українських дітей виїхали з тимчасово окупованої частини території Херсонщини на підконтрольну Україні територію**. Це четверо рідних братиків і сестричок та 17-річний юнак. Мама 4-х дітей повідомила про те, що на очах дітей росіяни били їхнього батька. А нині одна з її доньок потребує роботи з психологом, адже дівчинка плаче уві сні.

17-річний хлопець самотужки виїхав з окупації. Він через свій вік переховувався від росіян, адже його могли змусити вступити до лав російської армії.

Наш Офіс, партнери та державні структури **допомагатимуть дітям** з оформленням документів, влаштуванням до навчальних закладів. Також із дітьми працюватимуть спеціалісти, які нададуть необхідну медичну, психологічну, гуманітарну та соціальну допомогу, а відповідні держоргани зафіксують зі слів дітей факти російських злочинів, свідками або жертвами яких вони стали.

Це відбувається у Центрі захисту прав дитини, який покликаний оцінити потреби повернутих дітей та консолідувати зусилля для допомоги цим дітям і їхнім родинам.

Також у Центрі побували ще **три сім'ї з дітьми, які виїхали з ТОТ Запорізької та Донецької областей**. У кожній із сімей – своя історія.

ПІДТРИМУЄМО ЗВ'ЯЗОК З РОДИНАМИ ОБОРОНЦІВ УКРАЇНИ ТА ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ!

Упродовж березня Секретаріат Уповноваженого ВР України з прав людини організував низку зустрічей з родинами українських воїнів і рідними цивільних осіб.

Зокрема у стінах Офісу Омбудсмана відбулася зустріч із членами сімей загиблих військовослужбовців (ГО "Серце назовні"). Секретаріат Уповноваженого запросив представників державних органів для спілкування, з'ясування причин та обговорення шляхів, які можуть пришвидшити довготривалий термін ідентифікації невпізнаних тіл захисників.

Зі слів Міністра охорони здоров'я Віктора Ляшка, який доєднався до зустрічі, **понад 2800 тіл та фрагментів вдалося ідентифікувати**. Також представники державних органів зазначили, що рідні не можуть знайти тіла своїх близьких, оскільки їх ще не передали українській стороні. Однак процес репатріації тіл відбувається. Про це повідомляють публічно.

Україна максимально зацікавлена в тому, аби повернути тіла загиблих воїнів. Рідні мають повне право віддати шану захисникам і захисницям!

Також під час візиту Головного Омбудсмана Туреччини Шерефа Малкоча та Омбудсмана Туреччини Садеттіна Калкана в Україну **відбулася велика зустріч з родинами українських військовополонених і незаконно затриманих цивільних, а також безвісти зниклих українців. До неї доєдналися майже 800 осіб.**

Під час цієї зустрічі Дмитро Лубінець звернув увагу на те, що Туреччина та Головний Омбудсман цієї країни неодноразово допомагали Україні комунікувати з російською стороною у питанні повернення додому українців, зокрема передачі списків. Як зазначив Омбудсман України, ми хочемо, щоб турецька сторона порушила питання змішаних медичних комісій. Адже Україна їх створила та прагне, щоб відповідні комісії були створені і в РФ.

Ми боремося за кожного і кожную, хто залишається в полоні РФ. Ми шукаємо все нові підходи та конкретні дії! Сподіваюся, ця зустріч і слова, які рідні сказали Шерефу Малкочу, – приведуть до результату!”, – наголосив Омбудсман України **Дмитро Лубінець**.

НЕЗАКОННО ЗАТРИМАНІ ТА ЗАСУДЖЕНІ РОСІЄЮ ЦИВІЛЬНІ МАЮТЬ БУТИ ВДОМА!

Нещодавно внесли зміни до постанови Кабінету Міністрів України №257 “Про утворення Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими”, якими передбачили, що **Координаційний штаб офіційно займатиметься цивільними особами, яких позбавили особистої свободи внаслідок збройної агресії РФ.**

Керівником тематичної робочої групи визначили Представника Уповноваженого із прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони Олександра Кононенка. Це відбулося у межах установчої наради за головування Секретаря Координаційного Штабу Дмитра Усова щодо стратегії зі звільнення цивільних українців з російської неволі. Під час цієї наради були присутні представники органів державної влади та громадського сектору (неурядові організації).

Учасники визначили основні напрями роботи групи і **перші дії щодо активізації роботи з повернення цивільних осіб,** яких позбавили особистої свободи внаслідок збройної агресії РФ, – встановити місця та умови утримання українців, яких незаконно утримує країна-агресор.

Окрім цього, під час іншої зустрічі з представниками Московського Механізму ОБСЄ в Офісі Омбудсману Олександр Кононенко акцентував, що з **усіх цивільних громадян, яких незаконно затримала й засудила РФ, верифіковано близько 1 600 осіб.**

Також Представник Уповноваженого зазначив, що наразі майже **30 тисяч осіб вважаються зниклими безвісти за особливих обставин та незаконно позбавленими особистої свободи внаслідок збройної агресії РФ проти України.** У цифру включені три категорії: діти, цивільні та військовополонені.

Секретаріат Уповноваженого працює, щоб захистити права цивільних, яких незаконно затримала і засудила РФ. Українці необхідно, щоб ця кричуща проблема звучала на міжнародному рівні!

Олександр Кононенко

Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони
kononenkoov@ombudsman.gov.ua

УКРАЇНІ НЕОБХІДНІ КОНКРЕТНІ ДІЇ!

Омбудсман України Дмитро Лубінець у Центрі захисту прав дитини разом з **Першою леді Оленою Зеленською** зустрівся з **Генеральним секретарем Ради Європи Марією Пейчинович-Бурич** та **Міністром закордонних справ, освіти та спорту Ліхтенштейну, Головуючою у Комітеті Міністрів Ради Європи Домінік Гаслер**.

Уповноважений поінформував партнерів про депортацію Росією українських дітей та кроки України щодо повернення дітей додому. У межах зустрічі Дмитро Лубінець **закликав Раду Європи:**

- сприяти приєднанню нових країн до Міжнародної коаліції за повернення українських дітей;
- брати участь в експертній підтримці діяльності коаліції;
- сприяти приєднанню нових країн до повернення додому цивільних громадян України. А також ухвалити резолюції Ради Європи про негайне і безумовне звільнення цивільних осіб;
- розглянути порушення Росією Женевських конвенцій, зокрема, щодо поводження з військовополоненими, й те, що за 10 років агресії РФ не допустила МКЧХ до місць утримання громадян України.

ПРОДОВЖУЄМО РОБОТУ, ЩОБ ПОВЕРНУТИ ВСІХ ДІТЕЙ ДОДОМУ!

Уже **33 країни є учасниками Міжнародної коаліції за повернення українських дітей!** Серед них: Канада, США, Велика Британія, Німеччина, Польща, Австрія, Естонія, Нідерланди, Норвегія та інші. Усі країни докладають спільні зусилля для возз'єднання українських дітей з родинами і забезпечення їхньої реінтеграції в сім'ї та громади.

Коаліція започаткована в Києві 2 лютого 2024 року. Це спільна ініціатива України та Канади. **Головна мета Коаліції** – координація взаємних зусиль та активізація співпраці між Канадою, Україною та державами-партнерами для розв'язання проблеми незаконної депортації та примусового переміщення українських дітей Росією. Наразі **19 546 дітей викрала Росія**, але це число може бути набагато більшим. Росія не просто депортує українських дітей, але й стирає їхню ідентичність і перевиховує.

Заснування Коаліції – це робота у межах Четвертого пункту Форуму миру Президента України.

Ірина Сулова

Представник Уповноваженого з прав дитини

suslova@ombudsman.gov.ua

■ ЛЮДИ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД АГРЕСІЇ РФ, МАЮТЬ ОТРИМАТИ ВІДШКОДУВАННЯ!

Офіс Омбудсмана створив **робочу групу з підготовки пропозицій щодо відшкодування шкоди особам, які постраждали від збройної агресії проти України**. Мета – напрацювати бачення у питанні надання репарацій постраждалим внаслідок агресії Росії.

Під час другого засідання групи обговорили учасники такі питання:

- впровадження міжнародного Реєстру збитків та синхронізації національного законодавства і міжнародного механізму репарацій;
- основні висновки та рекомендації Експертного звіту Ради Європи про засоби правового захисту та механізми відшкодування збитків особам, які постраждали від війни в Україні;
- ключові компоненти для розробки та впровадження орієнтованих на постраждалих комплексних та ефективних національних і міжнародних репараційних механізмів.

За результатами другого засідання Офіс Омбудсмана узагальнить усі напрацювання. Відповідний документ має стати своєрідною **дорожньою картою для руху держави на шляху втілення репараційних механізмів**.

Виїзне засідання робочої групи організоване за підтримки Проєкту Ради Європи “Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні”.

■ СВІТ МАЄ ЗНАТИ ІСТОРІЇ ТИХ, ХТО ПОСТРАЖДАВ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Представник Уповноваженого з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, Ольга Алтуніна презентувала напрацювання Офісу Омбудсмана під час круглого столу щодо відшкодування збитків, втрат та травм, спричинених агресією РФ проти України, який відбувся у Варшаві.

Ольга Алтуніна розповіла про діяльність Омбудсмана з цього напрямку, а саме:

- підготовку Спеціальної доповіді щодо осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії;
- адвокацію питання стосовно розробки та ухвалення законопроєкту щодо осіб, які постраждали від збройної агресії та їхніх соціальних гарантій;
- діяльність створеної Омбудсманом робочої групи з підготовки пропозицій щодо відшкодування шкоди постраждалим.

*Ми – голос тих, чий голоси заглушені війною. Ми несемо їхні історії світу, щоб ніхто не був забутий. Ми будемо говорити, поки весь світ не почує. Ми будемо діяти, поки не буде досягнуто справедливості. Ми будемо боротися, поки не буде збудовано мир, а винні притягнуті до відповідальності”, – зазначила під час свого виступу **Ольга Алтуніна**.*

ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПО ЖИТЛОМ СТАЄ ДЕДАЛІ ГОСТРІШОЮ

У Києві відбулося перше **відкрите засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при КМВА**. На заході зібралося понад 200 учасників, щоб обговорити можливості забезпечення житлом ВПО, які мешкають у столиці. Серед них – народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець, Головний Омбудсман Туреччини Шериф Малкоч, представники державних органів і громадськості.

На заході дійшли згоди, що проблема забезпечення ВПО житлом стає дедалі гострішою. Це потребує якнайшвидшої розробки нових політик. На засіданні презентували низку напрацювань у цій сфері. Зокрема, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при КМВА Ольга Алтуніна презентувала результати опитування ВПО Києва, виокремивши їхні основні потреби. Після презентації досліджень відбулася панельна дискусія з представниками державних органів та громадськості щодо можливостей забезпечення житлом ВПО у Києві та сесія запитань-відповідей.

Такі заходи роблять видимими проблеми сфери соціального захисту та ініціюють розробку нових рішень задля подолання соціально-демографічної кризи, спричиненої війною.

Ольга Алтуніна

Представник Уповноваженого з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України
altuninaom@ombudsman.gov.ua

ПРОЄКТ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ ПОТРЕБУЄ СУТТЄВОГО ДООПРАЦЮВАННЯ

В Офісі Омбудсмана відбулося засідання Експертної ради при Представнику Уповноваженого з соціальних та економічних прав. Олена Колобродова поінформувала про зміни, які відбулися у складі Експертної ради, та привітала її нових членів. Також усі одногосно затвердили План роботи Експертної ради на 2024 рік.

Основне питання під час засідання – **обговорення проєкту Трудового кодексу України**, головним розробником якого є Міністерство економіки України. Представник Уповноваженого повідомила, що зазначений проєкт Трудового кодексу опрацьовувався Секретаріатом Уповноваженого, позиція Уповноваженого була направлена до Міністерства економіки України.

#RussiasATerroristState

Наприкінці засідання Олена Колобродова підтримала тезу, що до повоєнного періоду потрібно готуватися вже зараз, а не чекати, коли закінчиться війна, і для цього необхідна відповідна нормативно-правова база. Вона наголосила, що **українське суспільство заслуговує на домінування європейських трудових цінностей, соціального миру, згуртованості, соціальної відповідальності, реалізація яких для України є життєво необхідною.**

Експертна рада ухвалила рішення щодо **непідтримки проєкту Трудового кодексу у запропонованій редакції** як такий, що потребує суттєвого доопрацювання, та надіслати зауваження до Міністерства економіки України для їх врахування.

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН – ЦЕ ЗМОГА ВДОСКОНАЛИТИ НОРМАТИВНО- ПРАВОВІ АКТИ У РІЗНИХ СФЕРАХ

До Уповноваженого ВР України з прав людини надходили численні звернення громадян щодо порушення права жінок, які працюють, відтермінувати початок відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, передбаченого Законом України від 13.07.2023 № 3238-ІХ.

Під час розгляду звернень встановили, що були розбіжності між відомчим нормативно-правовим актом МОЗ та Законом України №3238-IX. Тому на виконання рекомендацій Уповноваженого МОЗ видало наказ, яким врегулювали механізм реалізації права вагітних жінок переносити та використовувати відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами частково або повністю.

Як результат, право працюючих жінок поновили. Відомо, що станом на 29 січня, за інформацією, отриманою від МОЗ, **1683 жінки скористалися правом на перенесення частини допологової відпустки на період після пологів.**

■ ЗБИТКИ В ДОВКІЛЕВІЙ СФЕРІ МОЖУТЬ СЯГАТИ ТРИЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ

Через збройну агресію РФ дуже постраждало довкілля в Україні, що має вплив на всю світову екосистему. **Наразі збитки, нанесені довкіллю, оцінюють на майже 2,4 трлн грн, у тому числі:**

- атмосферному повітрю – 1,2 млрд грн;
- земельним ресурсам – 1,1 млрд грн;
- водним ресурсам – 83,5 млн грн;
- лісам – 1,3 млн грн;
- природно-заповідному фонду – 86,7 млн грн.

Окрім цього, внаслідок знищення 57 тисяч одиниць техніки окупаційних військ утворилось 951 тисяч тон відходів та 90,9 тисяч тон викидів в атмосферу. **А внаслідок підриву дамби Каховської ГЕС орієнтовна сума збитків, завданих довкіллю, становить 146,4 мільярдів гривень.** Також держава втратила майже 14,4 куб км прісної води, постраждало 1 144 домогосподарств, підтоплено 63,4 тисяч гектарів лісів.

■ ПРАВО НА БЕЗПЕЧНЕ ДОВКІЛЛЯ МАЄ БУТИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕ!

У межах роботи нашого Офісу за **колективними зверненнями 54 жителів смт Клавдієво-Тарасове на Київщині поновили їх право на безпечне довкілля та належні умови проживання.** За рекомендаціями Уповноваженого утворили комісію та провели обстеження території, на якій здійснюється господарська діяльність 3 суб'єктів господарювання.

За результатами цього виявили низку порушень у сфері природоохоронного та санітарного законодавства. Для керівників суб'єктів господарювання надали приписи щодо усунення виявлених порушень. Наразі вони виконані.

Також задля того, щоб забезпечити право на безпечне довкілля Представник Уповноваженого з соціальних та економічних прав **Олена Колобродова провела 3 онлайн-зустрічі з представниками міжнародних організацій, які здійснюють діяльність у сфері захисту права людини на доступ до води та з питань довкіллевої проблематики: “Людина в біді”, Українська водна асоціація та Регіональне представництво водного кластеру ЮНІСЕФ.**

Олена Колобродова

Представник Уповноваженого
з соціальних та економічних прав
kolobrodova@ombudsman.gov.ua

РОБОТА НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Омбудсман України Дмитро Лубінець у березні взяв участь у **Форумі із фундаментальних прав у Відні, Австрія**. На Форумі він долучився до низки подій.

1. **Поспілкувався з іноземними журналістами** у межах тематичної сесії. Дмитро Лубінець запропонував створити документ, який допоможе захистити права журналістів, і закликав приїжджати в Україну, щоб показати всьому світу правду.

Що важливо! Український фільм **“20 днів у Маріуполі”** режисера Мстислава Чернова здобув премію **“Оскар”** як найкращий повнометражний документальний фільм. **Журналісти показали правду про війну в Україні й це оцінили на найвищому рівні!**

2. Сесії на тему: **“Права в дії: дотримання прав людини заради майбутнього Європи”**. Омбудсман України наголосив, що майбутнє Європи вирішується зараз на українській землі.

Також у Відні Дмитро Лубінець мав низку зустрічей:

- з Послом США в ОБСЄ Майклом Карпентером та Генеральним секретарем ОБСЄ пані Хельгою Шмід;
- з Головою Комітету з прав людини Парламенту Австрії Ніколаусом Шираком, членами парламенту Гарольдом Рохом, Георгом Бюрстмаєром та Послом України в Австрії Василем Химинцем;
- з директоркою Агенції ЄС з фундаментальних прав (FRA) Сірпою Раутіо.

#RussiasATerroristState

УКРАЇНА ЗМІЦНЮЄ ПАРТНЕРСТВО

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець провів зустріч з **Послом Великої Британії в Україні Мартіном Гаррісом**. Омбудсман України подякував Великій Британії за підтримку та допомогу, яка надається з початку повномасштабного вторгнення РФ.

Також Дмитро Лубінець висловив вдячність британській стороні за участь у запуску Міжнародної платформи за повернення незаконно утримуваних РФ цивільних осіб та участь у Робочій групі, в межах реалізації пункту 4 Формули миру.

Завдяки спільним крокам та відданості процесу я впевнений, що спільно ми повернемо кожного громадянина України додому!, – зазначив **Дмитро Лубінець**.

Також Дмитро Лубінець зустрівся з **Послом Ірландії в Україні Тересою Гілі**. Дмитро Лубінець розповів Тересі Гілі про діяльність Офісу Омбудсмана, основні напрями роботи, а також регіональну мережу інституції. Окремо детально зупинилися на питаннях: депортації Росією українських дітей та їхнього повернення додому; обмінів військовополонених та повернення додому цивільних громадян, яких незаконно утримує РФ; національних меншин (спільнот) в Україні та інших.

Тереса Гілі глибоко зацікавилася роботою Офісу Омбудсмана та вищезазначеними темами. Вона висловила сподівання, що Україна невдовзі зможе стати членом ЄС, а також запевнила, що Ірландія підтримує український народ.

Ольга Стрепоченко

Директор Департаменту міжнародного співробітництва та європейської інтеграції

strepochenko@ombudsman.gov.ua

ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД МАЄ ЗАСТОСОВУВАТИСЯ ПРИ РОЗРОБЦІ ВСІХ ПОЛІТИК

Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів Михайло Спасов у складі делегації України взяв участь у 68-й сесії Комісії ООН зі становища жінок (КСЖ, Комісія).

Пріоритетна тема – **прискорення досягнення гендерної рівності та розширення прав і можливостей усіх жінок і дівчат** шляхом подолання бідності, зміцнення інституцій і фінансування з урахуванням гендерного підходу.

Під час КСЖ Михайло Спасов долучився до низки подій, зокрема, заходу **“UKRAINE’S POST-WAR RECOVERY: gender mainstreaming for women’s empowerment”**, а також на запрошення Уповноваженого з питань гендерної рівності та рівного ставлення Естонії Крістіана Веске виступив спікером на спеціальному заході **“Органи з питань рівності під час кризи: на сторожі законодавства про рівність у важкі часи”**.

#RussiasATerroristState

МОНІТОРИМО УМОВИ ПРОЖИВАННЯ ТА ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У РОМСЬКИХ ПОСЕЛЕННЯХ

Відбувся моніторинговий візит до ромського поселення в Ужгороді на Закарпатті. Поселення налічує 48 помешкань та майже 180 мешканців.

Під час візиту виявили низку кричущих порушень прав людини. Одне з найбільших – відсутність доступу до питної води. У поселенні незадовільні житлово-побутові умови, відсутні вбиральні як всередині помешкань, так і на вулиці. Монітори встановили, що ромське поселення ізольоване від суспільних і громадських послуг, зокрема зі сміттєзвалищем. Це шкодить життю, здоров'ю та довкіллю.

Кількість людей, які мешкають в одному будинку площею від 10 до 50 квадратних метрів, може становити до 20 осіб.

У холодний період споруди обігріваються дровами з використанням буржуйок, на яких також готують їжу. Члени моніторингової групи стали свідками спалювання у саморобних буржуйках не тільки дров, але й різних речей: одягу, гуми, сміття. Це позначається на здоров'ї дорослих і дітей, які постійно дихають хімічними речовинами від спалювання різних шкідливих матеріалів.

Звертаємо увагу, що розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 року № 866-р схвалено Стратегію сприяння реалізації прав і можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини, в українському суспільстві на період до 2030 року.

Мета моніторингових візитів – сприяти дотриманню прав людини!

Михайло Спасов

Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод,
прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів
spasov@ombudsman.gov.ua

ПРАВА ЛЮДИНИ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ МАЮТЬ БУТИ ДОТРИМАНІ!

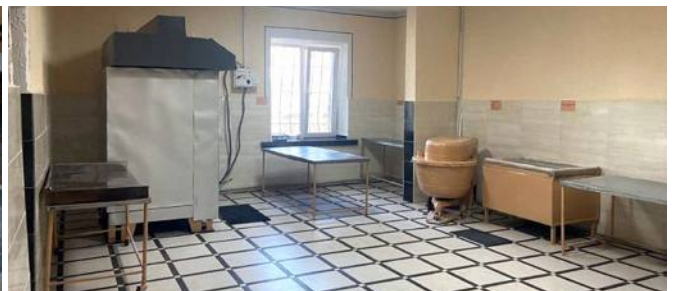
До Уповноваженого ВР України з прав людини звернувся засуджений, який відбуває покарання в одній із виправних установ Дніпропетровської області, щодо можливого порушення його права на належну медичну допомогу у зв'язку з тривалим непроведенням МРТ.

За результатами вжитих заходів засудженому зробили МРТ та здійснюється підготовка документів для його подальшого направлення на лікування.

МОНІТОРИНГОВІ ВІЗИТИ НПМ ДОЗВОЛЯЮТЬ ВІЯВИТИ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Група НПМ здійснила відвідування державної установи “Сокирянська виправна колонія (№67)”. У день відвідування в установі утримувалося 674 засуджених.

Відповідно до вимог Уповноваженого ВР України з прав людини, за результатами попереднього відвідування цієї колонії адміністрація установи вжила низку заходів із приведення до належного стану окремих приміщень: відділень соціально-психологічної служби; камер сектору для тримання осіб, узятих під варту; пекарні та їдальні установи тощо.

Водночас за результатами відвідування виявили низку порушень прав засуджених:

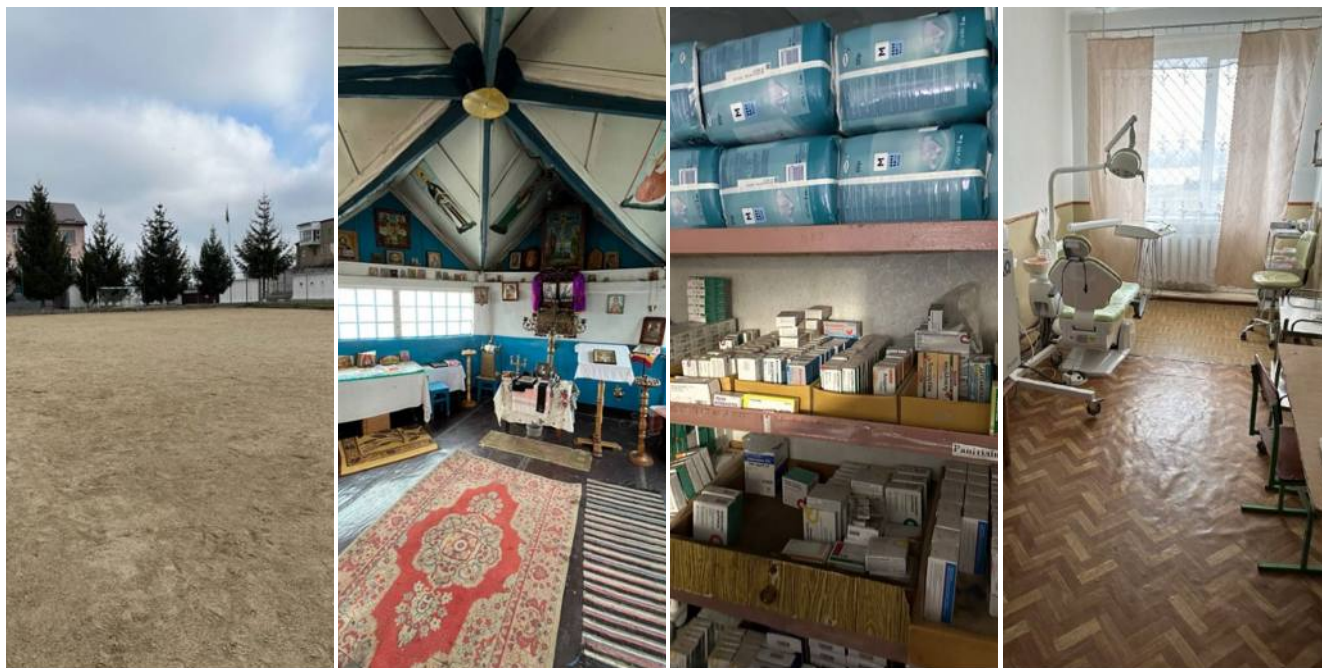
- порушення встановленої норми площі житлових приміщень з розрахунку на одного засудженого, яка в окремих випадках менш як 4 квадратних метрів;
- порушення права на гідні умови утримання;
- порушення права на захист від катування та інших форм жорстокого поводження;
- порушення права на життя;
- порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу;
- порушення порядку організації відеоспостереження.

З метою усунення та попередження надалі вказаних порушень, Уповноваженим будуть вжиті всі заходи, передбачені законодавством.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКОВІ УТРИМУЮТЬСЯ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО ЖЕНЕВСЬКИХ КОНВЕНЦІЙ

Співробітники Секретаріату Уповноваженого ВР України з прав людини разом з представниками громадськості відвідали державну установу “Табір для тримання військовополонених “Захід 2”.

Група НПМ провела опитування військовополонених: скарг від росіян на умови утримання, катування, інші жорстокі, нелюдські або такі, що принижують гідність, види поводження та покарання не надійшло.

У таборі проводяться роботи щодо створення належних побутових і санітарно-гігієнічних умов для військовополонених. Відповідно до вимог Женевської конвенції про поводження з військовополоненими адміністрація табору забезпечила право військовополонених на зайняття спортом, освітніми та оздоровчими заходами. Військовополонені залучені до оплачуваної праці, наразі опрацьовується питання щодо створення нових робочих місць.

За час функціонування табору, з листопада 2023 року, військовополонені здійснили 314 телефонних дзвінків близьким і родичам, за сприяння МКЧХ надіслано понад 200 листів.

Також росіяни у таборі отримують доступ до медичної допомоги, можуть реалізувати свої релігійні потреби. У таборі діє крамниця, військовополоненим дозволяють користуватися літературою, яка є в бібліотеці табору, а також газетами і журналами.

Працівники табору в повному обсязі забезпечили дотримання вимог Женевської конвенції про поводження з військовополоненими.

Віталій Нікулін

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи
nikulin@ombudsman.gov.ua

ОФІС ОМБУДСМАНА ПРАЦЮЄ, ЩОБ ЗАХИСТИТИ ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВА ГРОМАДЯН!

Упродовж березня до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надійшло 225 звернень щодо ймовірного порушення інформаційних прав. За ними Уповноважений відкрив 79 проваджень. Вдалося поновити інформаційні права 38 громадян та опрацювати 51 проєкт нормативно-правових актів.

Так, серед звернень – звернення громадянина щодо порушення Вишгородською міською радою права на доступ до публічної інформації. Був складений протокол про адміністративне правопорушення щодо міського голови. А згодом суд визнав посадовця винним, що передбачає адміністративне стягнення – штраф.

ПРОЄКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ “ПРО ЗВЕРНЕННЯ” ЗАРЕЄСТРОВАНИЙ У ПАРЛАМЕНТІ

За результатами обговорень на засіданнях робочої (експертної) групи з питань підготовки пропозицій щодо впровадження Закону України “Про адміністративну процедуру” проєкт Закону України “Про звернення” зареєстрували у Верховній Раді України. Участь в обговореннях брали представники Офісу Омбудсмена, державних органів, громадськості.

ПРАВО НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ МАЄ БУТИ ДОТРИМАНИМ!

Задля ефективної роботи у сфері інформаційних прав працівники Секретаріату Уповноваженого взяли участь у низці заходів.

Був проведений тренінг для військових адміністрацій Херсонської області щодо розгляду інформаційних запитів. Спікери акцентували, що право на доступ до публічної інформації в умовах воєнного стану має бути дотриманим.

Представник Уповноваженого з інформаційних прав Юлія Деркаченко взяла участь у 22-й щорічній зустрічі органів із захисту даних Центральної та Східної Європи (CEEDEPA), організованій за підтримки Служби захисту персональних даних Грузії. Вона виступила з доповіддю та презентувала методичний матеріал “Права людини в епоху штучного інтелекту: виклики та правове регулювання”, виданий Офісом Омбудсмена та Міністерством цифрової трансформації України, за підтримки проєкту “EU4DigitalUA”.

Також Представник Уповноваженого взяла участь в **Open Data Day 2024**. Обговорили підходи до формування відкритих даних в Україні.

Окрім цього, з 12 по 16 лютого делегація Секретаріату Уповноваженого разом із представниками органів захисту даних країн Східного Партнерства перебували у м. Таллінн, Естонія, з метою **підвищення кваліфікації та обміну досвідом**.

За результатами участі у заході працівники Офісу Омбудсману **зустрілися з представниками Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ)**. Серед ініціатив співпраці з GIZ – проєкт щодо впровадження універсальних сертифікованих курсів із захисту персональних даних для слухачів закладів вищої освіти, працівників органів сектору безпеки та оборони; для підвищення кваліфікації працівників органів місцевого самоврядування, операторів критичної інфраструктури, фінансового сектору.

У межах одного з проєктів Ради Європи **відбувся форум “Захист персональних даних: сучасний сценарій і майбутні перспективи”**. До нього доєднався Омбудсман України. Під час заходу приділили увагу **необхідності імплементації положень і принципів Загального регламенту захисту даних (GDPR) та Конвенції 108+ у національне законодавство**.

Юлія Деркаченко

Представник Уповноваженого з інформаційних прав

derkachenko@ombudsman.gov.ua

■ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ ПРАВО ГРОМАДЯНКИ НА СПРАВЕДЛИВИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ СУДОМ

До Уповноваженого ВР України з прав людини звернулася громадянка та повідомила про рейдерське захоплення невідомими особами нерухомого майна (квартири), що належала на праві власності їй та членам її родини. Заявниця поінформувала, що вона звернулася до органів судової влади. Проте, за результатами здійснення попереднього опрацювання звернення, з його змісту, виявили факти, які давали підстави допускати наявність порушення прав і **свобод людини і громадянина**. У зв'язку з цим Уповноважений ухвалив рішення про необхідність відкриття провадження за вказаним зверненням.

Окрім цього, у зверненні громадянки серед іншого йшлося про обставини, які, ймовірно, могли б мати вплив на хід судового розгляду справи. Тому Уповноважений також ухвалив рішення щодо забезпечення моніторингових спостережень судових засідань, з метою недопущення порушення процесуальних прав заявниці та членів її родини. Адже дотримання принципу справедливого та неупередженого судового розгляду мало вирішальне значення у процесі відновлення порушеного права на вільне володіння та користування нерухомим майном.

Таким чином, **представники Секретаріату Уповноваженого понад рік забезпечували безперервне здійснення моніторингових спостережень судових засідань**. Результатом систематичного контролю за дотриманням процесуальних прав громадянки та членів її родини стало ухвалення рішення на користь громадянки та членів її родини.

■ ПРОФЕСІЙНА ПРАВНИЧА ДОПОМОГА ГРОМАДЯНАМ – РОЗПОЧАЛИ ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ У П'ЯТИ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

У межах Меморандуму про співпрацю між Уповноваженим ВР України з прав людини та Національною асоціацією адвокатів України стартував **пілотний проєкт у Закарпатській, Дніпропетровській, Івано-Франківській, Рівненській та Хмельницькій областях**.

Мета – надання адвокатами професійної правничої допомоги громадянам поряд з отриманням консультацій під час прийому Представниками Уповноваженого в регіонах. Адже виникають випадки, коли заявники потребують професійної правничої допомоги адвокатів (складення позовів, адвокатських запитів тощо), проте, з різних об'єктивних причин, не можуть скористатись безоплатною вторинною правовою допомогою.

Тепер же для забезпечення гарантованого Конституції України права на професійну правничу допомогу Ради адвокатів у Закарпатській, Дніпропетровській, Івано-Франківській, Рівненській та Хмельницькій областях, за погодженням НААУ, **сприятимуть поновленню порушених прав громадян, які звертатимуться до Уповноваженого**. Вони надаватимуть вузькопрофесійні роз'яснення та, в окремих випадках, професійну правничу допомогу.

Денис Кононенко

Директор Департаменту моніторингу додержання права на справедливий суд та процесуальних прав

kononenko@ombudsman.gov.ua

ПРЕДСТАВНИКИ ОФІСУ ОМБУДСМАНА ПРАЦЮЮТЬ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ!

У березні Уповноважений ВР України з прав людини Дмитро Лубінець **відвідав низку регіонів України**, де провів зустрічі з керівництвом області, родинами оборонців України та представив своїх представників. Усі заходи проходили на базі університетів, окрім Чернігівської області.

У Чернівецькій області Омбудсман зустрівся з начальником Чернівецької ОВА Русланом Запаранюком і в.о. ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Василем Балухом. Він відрекомендував свого Представника в області **Ірину Ісопенко**. Згодом зустрівся з родинами оборонців України, на яку прийшло **понад 300 людей**.

У Черкаській області У Черкаській області Дмитро Лубінець зустрівся з начальником Черкаської ОВА Ігорем Табурцем та головою Черкаської облради Анатолієм Підгорним, а також ректором Черкаського державного технологічного університету Олегом Григором. Він відрекомендував свого Представника на Черкащині **Максима Тептюка**. Також у **Черкасах** Дмитро Лубінець поспілкувався з **понад 100 рідних військовослужбовців**.

У Кіровоградській області Омбудсман зустрівся з начальником Кіровоградської ОВА Андрієм Райковичем і головою Кіровоградської облради Юрієм Дроздом. Він відрекомендував свого Представника на Кіровоградщині **Галину Лугову**. На зустріч з родинами оборонців у Кропивницькому прийшло **понад 200 людей**.

#RussiasATerroristState

У Чернігівській області Дмитро Лубінець зустрівся з начальником Чернігівської ОВА В'ячеславом Чаусом. Він відрекомендував свого Представника на Чернігівщині **Ларису Шумну**. Також відбулася зустріч з рідними оборонців.

МІШЕНІ РФ – НЕ ШТУЧНІ ЦІЛІ, А ЖИВІ ЛЮДИ В УКРАЇНІ!

У березні 2024 року в Україні пролунало понад 1700 тривог. Сумарно вони тривали майже 120 діб. Кожного дня Російська Федерація обстрілювала регіони України. Від атак ракетами та іншими засобами постраждала Одеська, Харківська, Херсонська, Донецька, Сумська, Дніпропетровська, Запорізька, Київська області, місто Київ та інші регіони.

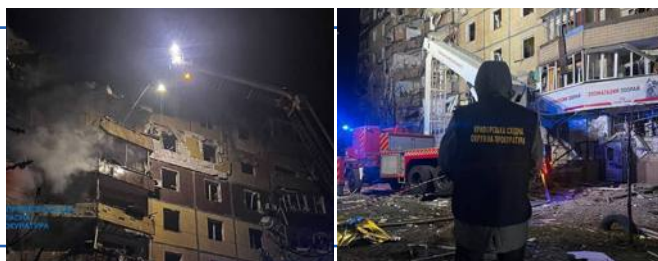

Траєкторія руху російських повітряних цілей під час однієї з атак на Україну. У ту ніч ракета РФ залетіла на територію Польщі.

2 березня внаслідок ворожої атаки по багатоповерхівці у спальному районі міста **Одеса загинуло 12 людей, серед них – 5 дітей, ще 20 людей постраждали.** Зокрема, під завалами виявили **матір, яка намагалась закрити собою 8-місячне немовля.** Їх знайшли в обіймах.

12 березня РФ вдарила по багатоповерхівці у **Кривому Розі на Дніпропетровщині.** Внаслідок ракетного удару **5 людей загинули, ще 43 – отримали поранення.**

15 березня РФ вчергове обстріляла **Одесу.** Спершу був один ракетний удар, а коли приїхали екстрені служби, ворог ударив удруге. Внаслідок атак **21 людина загинула, 73 – отримали поранення.** Серед загиблих – співробітник ДСНС та фельдшер. Пошкодженень зазнала цивільна інфраструктура: житлові будинки, господарчі споруди, автотранспорт.

20 березня Росія вдарила по **Харкову:** **5 людей загинули, ще 9 отримали поранення.**

21 березня від обстрілів країни-агресора постраждала **Київщина та місто Київ**. У Київській області **4 людини зазнали поранень**, пошкоджено понад 60 приватних будинків. У місті Києві через ракетну атаку – **13 постраждалих**.

Київщина

м. Київ

22 березня ворог завдав масованого обстрілу по Україні: постраждала низка регіонів. Зокрема, РФ обстріляла Запоріжжя, де **загинуло троє людей, 29 – отримали поранення**. Зруйновані 10 приватних будинків, ще 400 – пошкоджені. Серед жертв – батько з 8-річною дитиною, а також водій тролейбуса. **Постраждала найбільша гідроелектростанція України – Дніпровська ГЕС**. Було знеструмлено одну з ліній електропередачі, що живить Запорізьку АЕС.

#RussiasATerroristState

Цього ж дня РФ вдарила по **Хмельничні** – **загинуло дві людини та 8 отримали поранення**.

25 березня РФ атакувала **столицю України**. Унаслідок цього постраждали **7 людей**. Сталося це вранці – окупанти навмисно цілилися по об'єктах цивільної інфраструктури.

Агресія Російської Федерації – це загроза для життя мирних людей. Росія не тільки хоче захопити територію України. РФ бажає знищити українську націю та ідентичність!

Попри це, Україна бореться, захищає свою незалежність. Усе це роблять люди: військові та цивільні. Нам допомагають і міжнародні партнери.

Офіс Омбудсмана працює, щоб захистити права людини!

ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну

3 135

осіб, звільнених з російського полону

з НИХ

147

цивільних

≈ 30 000

осіб зниклих безвісти за особливих обставин та незаконно позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії РФ проти України

*За інформацією Генеральної директорки Міжнародної комісії з питань зниклих безвісти

529

дітей Україна повернула

з НИХ

388

депортованих дітей, за даними інформаційної платформи «Діти Війни»

10 675

убитих мирних жителів

20 080

пораниених мирних жителів

*За інформацією Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні

537

загиблих дітей

1 269

пораниених дітей

2 067

зниклих дітей

19 546

дітей, депортованих до РФ, та/або примусово переміщених на ТОТ

*За даними інформаційної платформи «Діти Війни»

1.4 млн

осіб без доступу до води через руйнування інфраструктури

6 млн

осіб мають обмежений доступ до води

≈ 700 тисяч

людей в Україні залишились без питної води через руйнування Каховської ГЕС

4.8 млн

осіб стали ВПО

8.2 млн

осіб отримали прихисток за кордоном

1 759

зруйнованих закладів охорони здоров'я

з НИХ

426

лікарні
352
амбулаторії

3 951

зруйнованих навчальних закладів

з НИХ

1 286

зруйнованих дитсадків

≈ 1 млн

дітей, постраждалих від війни, не мають безпечного та надійного доступу до продовження освіти

*За даними ООН

500

зруйнованих релігійних споруд

1 946

зруйнованих об'єктів культури

≈ 250 000

зруйнованих або пошкоджених будинків

126

зруйнованих вокзалів та станцій

346

зруйнованих мостів та мостових переходів

576

зруйнованих котелень

426

зруйнованих заводів і підприємств

≈ 174 тисяч кв. км

території України вважаються потенційно замінованими

*Дані станом на 28.03.2024

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Уповноважений Верховної Ради України
з прав людини

✉ lubinets@ombudsman.gov.ua

Гаряча лінія Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини: **0 800 50 17 20**
електронна пошта: hotline@ombudsman.gov.ua

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Російська Федерація та всі військові злочинці, яких вона направила в Україну, понесуть найсерйознішу відповідальність за зло, яке вони вчинили.

Україна ретельно документує кожен злочин і кожную жорстокість.
Усі винні, безсумнівно, будуть покарані.

Ми ніколи не забудемо і не пробачимо. Як і світ.

#StandWithUkraine

Чат-бот «Омбудсман України»

– можливість швидко й зручно отримати відповіді на актуальні запитання. В ньому зібрані важливу інформацію в 17 категоріях.

Зокрема, тут можуть отримати відповіді щодо своїх прав військові, внутрішньо переміщені особи, родини з дітьми. Є й категорія для людей, які перебувають на тимчасово окупованій території або ж примусово депортовані.

Запускайте чат-бот:

@ukraine_ombudsman_bot

